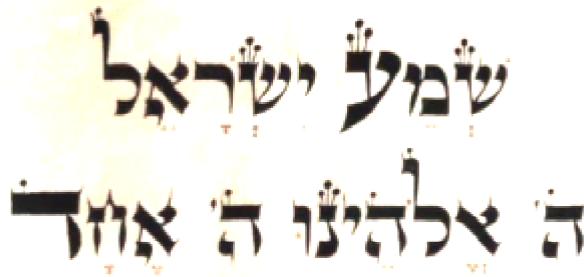

The “Shema” is Not All

by Paul Sumner

Het “Shema” is Niet Alles

door Paul Sumner
vertaling Marcel Achten

Jewish tradition declares that Deuteronomy 6:4 is the preeminent statement of Hebrew monotheistic faith.

De Joodse traditie verklaart dat Deuteronomium 6:4 bij uitstek de belijdenis van het Hebreeuwse monotheïstische geloof is.

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד:
Hear, O Israel: YHVH our God YHVH is one.

Shema, Yisrael — Hoor, O Israel:
Adonai [YHVH] Eloheinu — De HEERE, onze God,
Adonai [YHVH] Echad — De HEERE (is) één.

To Jews, this command from Moses excludes all other persons and beings — especially Yeshua of Nazareth — from being in any way accepted as part of, related to, or identified with YHVH, the LORD God. For Jews, the **Shema** ("Listen, Hear, Obey") is not merely a commandment to obey God. It is a **battle flag** unfurled above the Jewish hilltop in defense of the oneness of God.

Volgens joden sluit deze opdracht van Mozes alle andere personen en wezens uit van op enigerlei wijze deel uit te maken van, iets te hebben met, of geïdentificeerd te worden met YHVH, de HEERE God — in het bijzonder Yeshua van Nazareth. Voor Joden, is het **Shema** ("Luister, Hoor, Gehoorzaam") niet alleen een gebod om God te gehoorzamen. Het is een **strijdvlag** die boven de Joodse heuveltop ontrold wordt ter verdediging van de enigheid van God.

For followers of Yeshua of Nazareth, **the Shema is not a sufficient expression of their faith**. Even though Yeshua called it "the foremost commandment of all," it does not say all there is to say about God — since Yeshua appeared. It does not include the authoritative affirmations voiced by himself and by his Jewish disciples.

Voor volgelingen van Yeshua van Nazareth, **drukt het Shema onvoldoende hun geloof uit**. Hoewel Yeshua dat "het belangrijkste gebod van allemaal" noemde, wordt hiermee niet alles gezegd wat er over God te zeggen is — sinds de komst van Yeshua. Het omvat niet de gezaghebbende verklaringen van hemzelf en zijn joodse discipelen.

This is life eternal, that they may know you, the only true God, and the one whom you have sent, Yeshua Messiah. **(John 17:3)**

There is one God and one Mediator also between God and men: the Man, Messiah Yeshua. **(1 Timothy 2:5)**

For us there is but one God, the Father, from whom are all things, and we exist for him; one Lord, Yeshua Messiah, through whom are all things, and we exist through him. **(1 Corinthians 8:6)**

Let all the house of Israel know for certain that God has made him both Lord and Messiah — this Yeshua. **(Acts 2:36)** God highly exalted him and bestowed on him the Name which is above every name, that at the Name of Yeshua ["YHVH delivers"] every knee should bow . . . and every tongue should confess that Yeshua Messiah is Lord, to the glory of God, the Father." **(Philippians 2:9-11)**

It's clear: the New Testament is not "monotheistic" as later Rabbinic Judaism defined the term. Nor is it "monotheistic" in terms of the philosophical triadic formulas composed by the Church Fathers.

The New Testament is itself. [\[Top\]](#)

While Moses has great authority in the NT, he is not the final authority as spokesman for the Lord God. Therefore, the Shema is not the *only* or *final* revelatory word from the Almighty. According to the NT, Yeshua himself is the final word of God:

In days gone by, God spoke in many and varied ways to the Fathers through the prophets. But now, in the *acharit-hayamim* [last days], he has spoken to us through his Son, to whom he has given ownership of everything and through whom he created the universe. **(Hebrews 1:1-2, David Stern, Jewish New Testament)**

The NT is a revelation about **both** God and his Messiah. It describes how God sent the Mashiach ("Anointed One") to deliver Israel from their sins and to, eventually, set up his kingdom from New Jerusalem, according to promises in the prophets.

Dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige waarachtige God, en Hem die Gij gezonden hebt, Yeshua Messias. **(Johannes 17:3)**

Er is één God en ook één Middelaar tussen God en mensen: de Mens, Messias Yeshua. **(1 Timoteüs 2:5)**

Voor ons is er maar één God, de Vader, uit wie alle dingen zijn, en wij bestaan voor hem, één Here, Yeshua Messiah, door wie alle dingen zijn, en wij bestaan door Hem. **(1 Korintiërs 8:6)**

Laat heel het huis van Israël zeker weten dat God hem zowel Heer als Messias heeft gemaakt — deze Yeshua. **(Hand 2:36)** God heeft hem hoog verheven en hem de naam boven alle naam geschonken, opdat bij de naam van Yeshua ["YHVH verlost"] elke knie zich zou buigen. . . en alle tong zou belijden, dat Yeshua Messias Heer is, tot eer van God, de Vader." **(Filippenzen 2:9-11)**

Het is duidelijk dat het Nieuwe Testament niet zo "monotheïstisch" (één God verkondigend) is als het latere rabbijnse Jodendom deze term definieerde. Ook is het niet "monotheïstisch" in termen van de filosofische drie-eenheidformuleringen opgesteld door de kerkvaders.

Het Nieuwe Testament is apart.

Terwijl Mozes in het NT veel gezag heeft, is hij niet de uiteindelijke autoriteit als woordvoerder van de Here God. Daarom is het Shema niet het *enige* of *laatste* onthullende woord van de Almachtige. Volgens het NT, is Yeshua zelf het uiteindelijke woord van God:

In lang vervlogen tijden, sprak God op vele en gevarieerde manieren tot de vaders door de profeten. Maar nu, in de *acharit-hayamim* [laatste dagen], heeft hij tot ons gesproken door zijn Zoon, aan wie hij alles in eigendom heeft gegeven en door wie hij het universum schiep. **(Hebreeën 1:1-2, David Stern, Joodse Nieuwe Testament)**

Het NT is een openbaring over **zowel** God als zijn Messias. Het beschrijft hoe God de Mashiach ("Gezalfde") zond om Israël van hun zonden te verlossen en om, uiteindelijk, zijn koninkrijk op te richten vanuit een Nieuw Jeruzalem, naar beloften in de profeten.

It also describes how the Mashiah will gather a remnant of repentant, obedient, worshiping non-Jews from among the *Goyim* of the earth.

In other words, the NT continues the core message of Hebrew Scripture. It doesn't repudiate what God had "spoken" in ages past. That includes the word spoken through Moses in the form of the "Hear, O Israel."

But the NT reminds Israel that the One God has definitively spoken through Yeshua and he expects his people to hear and obey him. For he is God's Son and Lord, and they are "one" in mind and purpose (John 10:30). This is what it means for him to be "at God's right hand"; he speaks and acts with God's authority (John 5:22; Ephesians 1:20-21; Colossians 3:1; Hebrews 1:1-3).

In other words, to *shema* Yeshua as Lord is to hear the entire revelatory commandment of his Father. [\[Top\]](#)

Christian expositors have often cited the Shema as a proof-text to validate the Nicean and Athanasian concept of a Triune Godhead. Their effort is fraught with misleading and inaccurate information about the Hebrew words "God" and "one."

In their effort to locate a Triune concept in the Hebrew Bible, these commentators have ignored the proof-texts that Yeshua himself and the Jewish apostles use — none of which involve embedded doctrines in the Shema.

Consider:

- [Echad in the Shema](#)
- [Messianic Shemas in the New Testament](#)
- [The Heavenly Council in the Hebrew Bible & New Testament](#)
- [Psalm 110:1 in NT List](#)
- [The Two Lords \(of Psalm 110:1\)](#)

[\[Top\]](#)

Yeshua and the Shema

When a Torah scribe asked Yeshua which was the foremost commandment in the Law of Moses, he quoted the *Shema* and its appended command:

The foremost is, "Hear, O Israel, the Lord our God is one Lord; and you shall love the Lord your God with all

Het beschrijft ook hoe de Mashiah een overblijfsel van berouwvolle, gehoorzame, aanbidde niet-joden uit de *Goyim* (volkeren) van de aarde zal verzamelen.

Met andere woorden, het NT bouwt voort op de kernboodschap van de Hebreeuwse Schrift. Het wijst niet af wat God in de afgelopen eeuwen "gesproken" had. Dat geldt ook voor het woord door Mozes gesproken in de vorm van het "Hoor, O Israël."

Maar het NT herinnert Israël eraan dat de Ene God uiteindelijk door Yeshua gesproken heeft en hij verwacht dat zijn volk naar hem luistert en hem gehoorzaamt. Want hij is Gods Zoon en Heer, en zij zijn "één" in denken en streven (Johannes 10:30). Dit is wat het voor hem "aan de rechterhand van God" zijn, betekent: hij spreekt en handelt op gezag van God (Joh 5:22; Efez 1:20-21, Kol 3:1, Hebr 1:1-3).

Met andere woorden, *shema* (luisteren) naar Yeshua als Heer is naar het hele onthullende gebod van zijn Vader luisteren.

Christelijke uitleggers hebben het Shema vaak aangehaald als een bewijstekst om het Niceaans en Athanasiaans concept van een drie-enige Godheid geldig te verklaren. Hun inspanning is beladen met misleidende en onjuiste informatie over de Hebreeuwse woorden "God" en "één".

In hun poging om een Drie-eenheidbegrip in de Hebreeuwse Bijbel te vinden, hebben deze commentatoren de bewijsteksten genegeerd die Yeshua zelf en de Joodse apostelen gebruiken — in geen enkele van die teksten vindt je een spoor als zou dat soort leerstellingen erin opgesloten liggen.

Zie het overzicht in:

- [Echad in het Shema](#)
- [Messiaanse Shemas in het Nieuwe Testament](#)
- [De Hemelse Raad in de Hebreeuwse Bijbel & Nieuwe Testament](#)
- [Psalm 110:1 in NT Opgesomd](#)
- [De twee heren \(van Psalm 110:1\)](#)

Yeshua en het Shema

Toen een Tora schriftgeleerde Yeshua vroeg welk het belangrijkste gebod in de wet van Mozes was, citeerde hij het *Shema* met zijn toegevoegd gebod:

Wat eerst komt is: "Hoor, O Israël, de Heer onze God is één Heer; en gij zult de Heer, uw God, liefhebben met heel

your heart, and with all your soul, and with all your understanding, and with all your strength." (Mark 12:28-30)

He added a second command found in Leviticus 19:18 as a corollary of loving God: "You shall love your neighbor as yourself."

The scribe responded by affirming Yeshua's answer. But then he shifted focus to what may be a veiled allusion to monotheism — perhaps to draw Yeshua into making a statement about his identity.

"Rabbi, teacher, you have truly stated that He is one, and there is no one else besides him..." (v. 32)

Yeshua didn't take the bait. Instead, "When Yeshua saw that he had answered intelligently [about the command to love], he said to him, 'You are not far from the kingdom of God' " (v. 34). [[Top](#)]

Yeshua didn't take this discussion of the *Shema* as an opportunity to affirm a compound triune unity in the Godhead or his place in it. Rather, he pointed the scribe to the extraordinary passage in Psalm 110:1, which speaks of a "Lord" who sits next to YHVH.

נָאִם יְהוָה לְאַדְנִי שֵׁב לְיְמִינִי
עַד־אֲשִׁית אִיבֶיךָ הָדָם לְרַגְלֶיךָ

YHVH said to my Adon, Sit at my right hand, Until I put your enemies beneath your feet.

Yeshua then tested the scribe with an exegetical question about that Lord's identity. (He assumes they both understand that Psalm 110:1 alluded to the Messiah.)

"How is it that the scribes say that the Messiah is the son of David? David himself calls him 'Lord': and so in what sense is he his son?" (Mark 12:25-37).

The scribe and his theological comrades could not, or dare not, answer Yeshua. "No one was able to answer him a word" (Matt 22:46). They knew this passage undermined their doctrine that "there is no one else besides" the Lord God in authority.

uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand en met heel uw kracht." (Marcus 12:28-30)

Hij voegde er een tweede gebod, uit Leviticus 19:18, als uitvloeisel van het liefhebben van God er aan toe: "Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf."

De Schriftgeleerde reageerde door Yeshua's antwoord te bevestigen. Maar hij verschoof de focus naar wat een bedekte toespeling op het monotheïsme kan zijn — misschien om Yeshua een statement over zijn identiteit te doen maken.

"Rabbi, leraar, je heb terecht gezegd dat Hij één is, en er is niemand anders buiten Hem ... "(vers 32)

Yeshua liet zich niet vangen. In plaats daarvan, "Toen Yeshua zag, dat hij op intelligente wijze had geantwoord [over de opdracht om lief te hebben], zei hij tegen hem: 'U bent niet ver van het koninkrijk van God' " (v. 34).

Yeshua greep deze bespreking van het *Shema* niet aan als een kans om een samengestelde drievoudige eenheid in de Godheid te bevestigen of zijn plaats daarin. Maar hij wees de Schriftgeleerde op de buitengewone passage in Psalm 110:1, die van een "Heer" spreekt, die naast YHVH zit.

YHVH zei tegen mijn Adon: Zit aan mijn rechterhand, Totdat ik uw vijanden onder je voeten zal gelegd hebben.

Yeshua testte vervolgens de Schriftgeleerde, met een exegetische vraag over de identiteit van de Heer. (Hij neemt aan dat ze allebei begrijpen dat Psalm 110:1 op de Messias zinspeelde.)

"Hoe komt het dat de Schriftgeleerden zeggen dat de Messias de zoon van David is? David zelf noemt hem 'Heer'; en in welke zin is hij dus zijn zoon?" (Marc 12:25-37).

De Schriftgeleerde en zijn theologische kameraden konden niet of durven Yeshua niet te antwoorden. "Niemand was in staat om Hem een woord te antwoorden" (Matth. 22:46). Ze wisten dat deze passage hun doctrine ondermijnde dat in autoriteit "er niemand anders dan" de Here God is.

Yeshua's diverting attention from the *Shema* to Psalm 110:1 — from the Law to the Writings — is a significant interpretive move. For this one verse in the *Ketuvim* portion of Scripture **extends the *Shema*** beyond its sharp monotheistic intent in the Torah.

This one verse propels Israel's expectation into the future, where an **Adon** will inaugurate the ancient hope that "God and David" will rule the earth (Isaiah 49:5-6; Jeremiah 33:15-18; Ezekiel 37:24-25).

We could say that **Psalm 110:1 is the Bible's Second *Shema***.

And if taken seriously by Bible-reading people, Yeshua's pedagogical question ("In what sense is this Davidic lord God's son?") sets the exegetical agenda for all his future followers — including those in Israel who would fight to the death to defend the ancient Jewish Battle Flag.

• [Paul Sumner](#)

Note: Psalm 110:1 is the most quoted Hebrew Bible text in the New Testament. See a list of passages: [Psalm 110:1 in the N.T.](#)

[\[Top\]](#)

Yeshua's verschuivende aandacht van het *Shema* naar Psalm 110:1 — van de Wet naar de Geschriften — is een belangrijke interpretatiebeweging. Want dit ene vers in het *Ketuvim* gedeelte van de Schrift, **maakt dat het *Shema* verder reikt** dan de enge monotheïstische strekking in de Torah.

Dit ene vers stuwt Israël's verwachting voort naar de toekomst, waar een **Adon** de oude hoop zal inhuldigen dat "God en David" de aarde zullen regeren (Jesaja 49:5-6, Jeremia 33:15-18, Ezechiël 37:24-25).

We zouden kunnen zeggen dat **Psalm 110:1 het Tweede *Shema* van de Bijbel is**.

En als het serieus genomen wordt door de Bijbellezende mensen, Yeshua's pedagogische vraag ("In welke zin is deze Davidische heer, God's zoon?") bepaalt de exegetische agenda voor al zijn toekomstige volgelingen — inclusief hen in Israël die tot de dood zouden vechten om de oude Joodse strijdpunt te verdedigen.

• Paul Sumner

Opmerking: Psalm 110:1 is de meest geciteerde Hebreeuwse Bijbeltekst in het Nieuwe Testament. Voor een lijst met plaatsen, zie: [Psalm 110:1 in the N.T.](#)

hebrew-streams.org